

2008 – ANUL KOSOVO

General de brigadă (r) Grigore BUCIU

Anul a debutat cu o zăpadă abundentă, peste care a dat cu geruri de zile mari, amintindu-ne pe neașteptate că lumea evoluează ciclic. Iarna de-acum, semănând izbitor cu cele din copilăria îndepărtată, ne zâmbește ironic pe sub înjurăturile șoferilor dezamăgiți că realitatea încălzirii globale întârzie să se confirme.

În sfârșit, grăul, dacă o fi fost semănat, doarme sub stratul gros de zăpadă, visând la spicele viitoare. După un an plin de capricii, mofturi și confuzii, ar trebui să ne așteptăm ca România să se fi limpezit la cap între Crăciun și Revelion, perioada tradițională în care se alungă spiritele rele și se îngroapă trecutul bătrân și mândros și va intra într-o fază de maturizare.

Încă mai sperăm că politicienii care ne conduc vor reuși să realizeze o coerență care să ne facă să simțim că suntem, într-adevăr, o țară a Uniunii Europene, și nu o fată bătrână trimisă la horă, dar care, în loc să joace, își freacă cojocul de pereții căminului cultural până înverzește de mucegai.

Pentru zona noastră de securitate, pare aproape sigur că 2008 va fi un an friguros, cu multe neprevăzute și derapaje.

Kosovo stă înfip în inima Balcanilor gata să se aprindă din nou, iar lumea modernă îl privește amețită, fără a avea o soluție viabilă. Fostul șef al gherilei a jucat independența pe cartea electorală și a câștigat lejer postul de prim-ministru la Priștina. El va face, cu voia sau fără voia Europei, ca promisiunea să devină o realitate, atâta vreme cât ea exprimă o mentalitate de masă alimentată dramatic de ura împotriva sârbilor.

Negocierile dintre părți au eșuat lamentabil la sfârșitul anului trecut, scoțând în evidență pozițiile ireconciliabile.

Albanezii kosovari doresc independența, deocamdată, invocând dreptul la autodeterminare menționat în dreptul internațional ce a dominat secolul 20, iar sârbii, apelând la același document, nu-și lasă afectat dreptul la integritate teritorială și suveranitate.

ONU și-a reunit Consiliul de Securitate pentru a rezolva problema Kosovo, dar s-a trezit în situația unei instituții fără putere. Hashim Thaci și Voislav Koștunița, cei doi premieri, și-au expus punctele de vedere, care au relevat pozițiile lor ireconciliabile. Spălându-se pe mâini precum Pilat din Pont, Consiliul și-a declarat neputința și a plasat problema în curtea NATO și a UE.

Încă o dată, ONU și-a năruit prestigiul, dovedindu-se că, nereformată, această organizație rămâne anacronică. Ca atare, ce valoare mai poate avea garanția ambasadurii Verbeko că reglementarea statutului Kosovo constituie un caz «sui-generis» și nu creează în nici un caz un precedent.

Să fim serioși, acest precedent există deja, după cum evoluează lucrurile, și va deveni periculos în viitor. Marile puteri europene sunt dispuse să accepte independența acestei provincii sârbești pentru a-și proteja interesele energetice ce traversează zona balcanică și pentru a avea liniște pe continent.

Dar va fi liniște? Sârbii au anunțat oficial că vor recurge la toate mijloacele pentru a-și apăra integritatea, suveranitatea și independența, inclusiv la mijloace militare. Promisiunea de integrare în Uniune contra cedare provincie istorică a fost dezavuată la Belgrad, la cel mai înalt nivel. Așadar, ne așteptăm la război în Balcani. Ce poate face NATO, acționând în numele unor principii și valori democratice? Dacă îi vor bombarda, izola și marginaliza pe sârbi pentru că-și apără suveranitatea, va fi un act care va îngropa dreptul internațional construit cu atâta migală și prudență din 1938 încoace. În acest caz, ONU devine patroana încălcării unor drepturi internaționale care au ținut granițele europene stabile, cel puțin de la război încoace. Kosovo va deveni un precedent periculos al unei recunoașteri de fapt a independenței obținute prin violență.

Ce se va întâmpla după aceea? Albania se va integra în Uniune și în NATO, mai ales din cauza portului Duras, unde ies terminațiile marilor conducte petroliere ce aduc energia din bazinul caspic. Iar Kosovo va apela la dreptul de autodeterminare pentru a doua oară și se va integra în statul albanez, integrat în Uniune. Dar nici o urmă de sârb nu va mai fi atunci în Kosovo.

Fragila Bosnia și Herțegovina are toate șansele și motivațiile să se fragmenteze, într-un fel sau altul, după model kosovar. Sârbii și croații sunt îndreptățiți, ca și kosovarii, să se desprindă și să trăiască integrați în țările-mamă Serbia și Croația.

Până acum, România nu a avut o poziție unitară față de independența Kosovo. Parlamentul a cerut-o Guvernului și Președinției și aceasta pare a fi nerecunoașterea independenței.

E bine că vocea României va fi negativă, având în vedere interesele ei. Dar cât poate dura această situație dacă țările mari ale Uniunii o vor recunoaște? Și Rusia este de partea Serbiei, dar din motive diferite. Dacă Kosovo devine independent, Rusia va sprijini, în numele precedentului, independența autonomelor regiuni caucaziene și, bineînțeles, Transnistria. Se vor putea opune Uniunea Europeană și ONU acestei schimbări de statut cu povara Kosovo în spinare?

Un Kosovo independent va produce efecte și în România? Președintele nostru se arată optimist după consultarea de astă-vară a populației secuiești și afirmă că nu. Păi cum să nu, când toate pregătirile sunt făcute. Școli de toate rangurile în limba maghiară, instituții publice gestionate exclusiv de maghiari, limba română ca limbă străină, autoritatea administrativă de la București privită ca una abuzivă.

Liderii politici maghiari îl contrazic pe președinte. Deputatul UDMR de Covasna, Antal Arpad Andru, declara mai deunăzi: *Noi trebuie să ne folosim de toate pârghiile, de diplomația internă și externă, de relațiile noastre internaționale, pentru a folosi în beneficiul comunității maghiare situația creată... Prin recunoașterea unei eventuale independențe a provinciei Kosovo, se legitimează soluțiile, autonomiile sau independențele obținute cu forța. Aici avem noi un rol foarte important, să sensibilizăm aceste țări (SUA, Germania, Franța, Marea Britanie)... prin sprijinirea autonomiei Ținutului Secuiesc, să legitimizeze obținerea acestui statut fără folosirea forței.* Desigur, la Bruxelles, domnul Tökes nu va pierde vremea și va fi cutia de rezonanță a acestui deziderat. Și nu numai el.

Sunt pași mici ai UDMR, care încă nu vorbește de scopul final.

Fiecare an care vine ne dorim să fie mai altfel, mai bun, mai frumos, mai rodnic, mai liber și mai liniștit. Urările, ca într-o alienare în care ne complacem mecanic, sunt croite, mai toate, în jurul a patru silabe de care legăm oricare dintre gândurile care pleacă spre cei dragi, toate – sărbători, zile, anotimpuri, clipe, viață, împliniri, vrem, cu bună credință, să fie fericite. Patru silabe cu care, de fapt, ne ferecăm și ne halucinăm așteptările, pentru că, știm bine, lucrurile

prin tăcere și surâsul prin crispate? **De ce**, în aplauzele adresate muncii, ne mai cantonăm în reminiscențe egalitariste și nu luăm în seamă diferențele fluide dintre doamnele care toarnă cu grație apa în pahare sau răspund dansând la telefon și cele care trudes durabil, adesea sacrificial, pentru istoria instituției? **De ce** tot mai „împovărați” fiind de școli care mai de care mai alese, care mai de care mai înalte, frontul de teze, idei și concepte cu care edificăm istoria înțeleasă a

în construcția conceptelor strategice; ... că, dincolo de adversitățile firești, în oricare din vremuri a trebuit să învingă și a învins o minimă prețuire față de valori, poate nu prea multă, dar, oricum, suficientă să condamne anonimatul la insecuritate și blazare; ... că cei care se cam pricep, așa, la toate, ne dovedesc cu fiecare zi cât de mult nu se pricep convingător la nimic; ... că liderii trebuie să învețe să arate că nu le place puterea; ...că edificările durabile nu se pot întemeia pe amintiri

2008. Retorică și amintiri

stau cu totul altfel. Tocmai de aceea, mai prinși cu firea de treburile neprefăcute ale pământului, ne dorim ca anul căruia, iată, îi sorbim deja primele crâmpie de adevăr și speranță să fie mai bun, mai frumos, mai rodnic, mai liber și mai liniștit. Un an în care, cultivând, în construcții neîncepte, curajul autodefinirii, dar și pe cel al excepțiilor, să nu uităm **să ne-ntrebăm, să ne-amintim, să ne bucurăm. Să ne-ntrebăm, să ne bucurăm.** Să ne-ntrebăm, bunăoară: **De ce**, în puterea minții și a faptei fiind, oamenii pleacă de lângă noi?, iar de ne va fi, în vreun fel, teamă ca întrebării să îi răspundem public, să îi răspundem, totuși, privindu-ne altfel. **De ce** șefi de tot felul, unși cu atributul formal al altitudinii, se împovărează până peste poate cu ingredientele colaterale ale subzistenței organizaționale? **De ce**, nu doar atunci când limitele ne rarefiă respirația, ne este teamă de cei care sunt mai buni decât noi? **De ce**, uneori, privirile ni se recomandă prin ocol, frunțile prin încruntare, cuvintele

Colonel Costinel PETRACHE

cpetrache@mapn.ro

instituției este tot mai sărac? **De ce** încă ne mai poticnim de structuri cu existență grafică, acum când revoluțiile de tot felul ne obligă neîncetat la eficiență, productivitate, performanță? **De ce...?** Apoi, privind spre noi, **să ne-amintim...** că, dincolo de păcatele discutabile ale firii, fondatorul statului român modern este, totuși, un colonel, iar artizanul tutelar al României Moderne un rege descălecat din ofițer; ... că loialitatea plăată, nereactivă, incoloră este un preț mult prea scump plătit lipsei minime de performanță în treburile formale; ... că mersul pe jos, așteptările zilnice și orgoliile trudite nu cred în idealuri abstracte; ... că zestrea empirică, chiar medaliată pe icipe colo cu însemne de tot felul înghesuite cu de-a sila în câteva grame de tablă, nu ne este de niciun folos în înțelegerea sau

nici măcar atunci când acestea vin din viitor; ... că vara e cald, mult prea cald pentru unii, iar iarna este frig, mult prea frig pentru alții; ... că, întotdeauna, trebuie să ne gândim că fiecare lucru pe care îl facem, poate fi făcut mai bine; ...că zborul nu poate fi contrazis, poate fi doar înfrânt; ... că, oricât ne-am strădui(!), nu putem anula întru totul capacitatea germinativă a ideilor de anvergură. Și să ne bucurăm, **să ne bucurăm** că suntem contemporanii implicați ai unor evenimente care schimbă lumea, o lume care pariază pe global, ca modalitate de a sfida universalul.

INSTANTANEUL SĂPTĂMÂNII

Foto: Eugen MIHAI